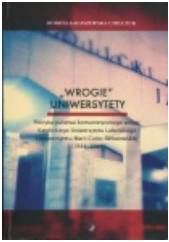

Książka lubelskiej dziennikarki **Izabelli Wlazłowskiej** pt. Profesora Seidlera popularny żywot (Lublin 2009)

To barwna, żywa opowieść o nietuzinkowym naukowcu i kontrowersyjnym człowieku, przeplatana licznymi anegdotami, dowcipami i celnymi ripostami, z których Profesor słynął. To także filozoficzna refleksja nad życiem człowieka i jego dążeniami, upływającym czasem i nieuchronną starością.

Dorota Gałaszewska-Chilczuk w książce „Wrogię” uniwersytety... (Warszawa 2013, s. 118-119) pisze:

„Dzięki partyjnemu zaangażowaniu udało się prof. Seidlerowi ostatecznie odsunąć od uczelni groźbę upadku, która pojawiła się w związku z utworzeniem Wyższej Szkoły Rolniczej z wydziałów UMCS. Rozbudował również jej zaplecze zarówno materialne, jak i dydaktyczno-naukowe. Jego koncepcja rozwoju uczelni zakładała wykształcenie własnej kadry naukowej, rozbudowę dziedziny uniwersyteckiej i rozwiniecie systemu studiów zaocznych i eksternistycznych. Chciał, jak sam wspominał po latach, zbudować Oxford w Lublinie. Swoje credo „uniwersytet to ludzie i mury” Seidler realizował z powodzeniem przez dziesięć lat w okresie sprawowania funkcji rektora.

W listopadzie 1959 r. utworzono przy Wydziale Prawa trzyletnie Studium Administracyjne. W roku akademickim 1961/62 utworzono studia zaoczne z pedagogiki, matematyki, biologii i geografii. Od następnego roku akademickiego swą działalność rozpoczął Zakład Filologii Angielskiej i Filologii Rosyjskiej. W 1964 r. utworzono na UMCS Wydział Ekonomiczny. W tym okresie oddano do użytku szereg obiektów naukowo-dydaktycznych. Były to między innymi gmach Biologii i Nauki o Ziemi, budynek Humanistyki, Biblioteki Międzyuczelnianej, dwa domy studenckie, dom społeczno-usługowy zwany Chatką Żaka, trzy domy mieszkalne dla pracowników nauki. Tylko od 1959 r. do 1962 r. uczelnia zainwestowała 54 miliony złotych.

Uniwersytet w tym czasie odnotowywał stały wzrost liczby studentów. W styczniu 1959 r. na UMCS studioowało 1648 osób, w następnym roku akademickim 1960/61 już 2596. Dwa lata później studentów dziennych i zaocznych było 4200. Rok akademicki 1964/65 na uczelni rozpoczęło 4810 studentów, w tym liczba dziennych wyniosła 2612. Pięć lat później wszystkich studiujących było ponad 8500”.

Dobrochna Minich w pracy Władza państwowa w koncepcjach Grzegorza Leopolda Seidlera (Rzeszów 2013, s. 109-110) zauważa:

„Nie było moim zamierzeniem go tłumaczyć, jednak bez akceptacji ówczesnych władz nie mógłby tego dokonać. Uratował uczelnię od rozwiązania i pozostawił po sobie tę placówkę ustabilizowaną w sensie materialnym („mury” - miasteczko uniwersyteckie), a przede wszystkim — w aspekcie kadry naukowej i osiągnięć, uczynił ją przodującą w kraju. W tej sferze szedł z tą władzą na kompromis. Poświęcał własny wizerunek, temu naczelnemu dla niego celowi. Sam stwierdził, że był wówczas oportunistą. Jednocześnie to wyraził w wywiadzie, który udzielił redaktor Izabelli Wlazłowskiej. Z marksizmem w sensie intelektualnym zerwał stosunkowo wcześnie.

Nie uczynił tego w jakiś politycznie spektakularny sposób -nie bił się w piersi, nie przepraszał, bo nie miał za co. Również nie poddał go „pryncypialnej”, nagłośnionej krytyce, jak to zrobili inni. Unikał rozgłosu. Jak stwierdził: traktowano go trochę jak niesforne dziecko, ale tolerowano, chociaż nie mieścił się w tamtym systemie. Czynił to, aby móc w spokoju budować Uniwersytet. Inną przyczyną tego stanu rzeczy było to, że jego późniejsze prace były publikowane w małych nakładach, gdyż on nie chcąc obciążać budżetu uczelni wydawał je własnym sumptem. Tym samym ich „oddźwięk” był mniejszy. Robiąc kwerendę i pisząc tę książkę zauważyłam, że w wielu bibliotekach w Polsce po prostu ich nie ma. Twierdzę także, co już nie raz w historii nauki miało miejsce, że zostaną one odkryte, zaś ich walor intelektualny będzie przez następne pokolenia doceniony na miarę wartości tej myśli”.

Dom Kultury
Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

Lubelski Klub Rotariański
(Rotary Club Lublin)

serdecznie zapraszają na koncert
i literacko-muzyczny wieczór wspomnień

II Imieniny Profesora Grzegorza Leopolda Seidlera

w setną rocznicę urodzin
(1913 - 2004)

Źot. Miroslaw Trembecki

Profesor był teoretykiem państwa i prawa, specjalistą w dziedzinie historii doktryn politycznych i prawnych, autorem nowej koncepcji filozofii prawa, legendą Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej i jego rektorem w latach 1959-1969.

Był Profesor Seidler postacią znaczącą, barwną, żywą, wypełniającą swoją bogatą osobowością obszary różnych kręgów lubelskiej i polskiej społeczności nie tylko naukowej, uniwersyteckiej i prawniczej, ale także kręgów władzy, parlamentu, wydawnictw, redakcji gazet i czasopism oraz organizacji opiniotwórczo-charytatywnych, jak dawniej YMCA, a obecnie Rotary International. Kontakty Profesora sięgały również wielu naukowych placówek zagranicznych i z ich przedstawicielami trwały właściwie do ostatnich chwil życia.

Profesor urodził się 18 września 1913 roku w Stanisławowie, dzisiejszym Iwanofrankowsku na Ukrainie. Pochodził z rodziny o tradycjach niepodległościowych. Jego ojciec, Teodor, również prawnik, autor m.in. pracy pt. „Jednostka, państwo, rząd” (1934), w okresie międzywojennym był posłem na sejm i działał w samorządzie Stanisławowa. Odzyskanie państwowości po I wojnie światowej było dla niego najwyższą wartością.

Grzegorz Leopold w latach trzydziestych studiował prawo na Uniwersytecie Jagiellońskim oraz historię filozofii na Uniwersytecie w Wiedniu. W 1937 roku ukończył rozprawę doktorską dotyczącą idei filozoficzno-społecznych w konstytucjach polskich okresu międzywojennego pisaną u profesorów Macieja Starzewskiego i Jerzego Landego. Pracował też w Biurze Prac Parlamentarnych w Warszawie.

We wrześniu 1939 roku w szeregach 13. Dywizjonu Artylerii Konnej z Brodów walczył nad Wkrą i osłaniał odwrót piechoty pod Wieluniem. Pod Warszawą został ranny, a potem zbiegł ze szpitala nadzorowanego przez Niemców w Zamościu. W latach 1940-1945 udzielał korepetycji oraz prowadził księgowość w majątkach ziemskich koło Rawy Mazowieckiej. Po wyzwoleniu wykładał na Uniwersytecie Jagiellońskim i Akademii Handlowej w Krakowie. W 1947 roku na Wydziale Prawa UJ ukończył przewod habilitacyjny. W 1950 roku, jako jeden z organizatorów Wydziału Prawa, objął kierownictwo Katedry Teorii Państwa i Prawa na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, w latach 1959-1969 był rektorem tej uczelni.

W okresie 1969-1971 pełnił funkcję dyrektora Instytutu Kultury Polskiej w Londynie. Po powrocie do Lublina kierował Zakładem Teorii Państwa i Prawa oraz Historii Doktryn Polityczno-Prawnych UMCS. Od 1955 roku przez wiele lat piastował też stanowisko naczelnego redaktora naukowego wydawnictwa „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska”.

Jest autorem ponad 200 prac naukowych, popularnonaukowych i publicystycznych, w tym tak fundamentalnych dzieł jak: „Przedmarksowska myśl polityczna” (tłumaczenia na język angielski, niemiecki, ukraiński, czeski, węgierski i słowacki), „Sociale Ideen in Byzanz”, „Doktryny prawne imperializmu”, „The Emergence of the Eastern World”, „Two Essays in Political Theory”, „Z zagadnień filozofii prawa”, „O istocie i akceptacji władzy państwowej”, „Rechtssystem und Gesellschaft” i wielu innych.

W ostatnich latach Profesor chętnie poświęcał uwagę różnym zagadnieniom myśli politycznej w mniejszych formach. Tak powstały książki: „W nurcie Oświecenia”, „W poszukiwaniu naczelnej idei”, cykl „Notatek o...”: opinii publicznej, terrorku jakobińskim, wolności, wspólnocie europejskiej, racjonalizmie. Także takie publikacje jak: „O trafną ocenę polityczną”, „Dwie koncepcje wolności Isaiaha Berliana”, „Wątpliwości. Dubito ergo sum”.

Książki Profesora docierały i docierają do wielu czytelników, chociaż sędzę, że powinny stać się przedmiotem większego wykorzystania, szerszej dyskusji, wnikliwszej oceny. Te rozprawy, artykuły, eseje, wystąpienia czy myśli nieraz nie były odczytywane tak głęboko, jak na to zasługują. Często onieśmiały. Profesor miał dar szerokiego patrzenia na świat, człowieka, pojawiające się zjawiska, zagadnienia i problemy. I nie zawsze udawało się nam sprostać temu widzeniu. Pełniejsze zrozumienie przychodzi nieraz po czasie. Profesor też zdawał sobie sprawę z własnych ograniczeń, z inności czasów niż te, które Go kształtowały, i te, na które sam przez wiele lat mógł wpływać. W liście z maja 1999 roku do swego dawnego podopiecznego z YMCA, dzisiaj prawie 70-letniego architekta ze Stanów Zjednoczonych Ameryki, Jana Lewandowskiego, pisał: „Mnie, starego człowieka, przytłacza postęp techniki, męczą tabuny samochodów, ogłupia wpatrywanie się w komputer i nie kończąca się gadanina przez telefony komórkowe”, ale w wywiadzie pt. „Zagubieni wśród prawa” dla „Nowych Książek” z 1985 roku (nr 6, s. 15) podkreślił: „Cały porządek społeczny wynika z prawa. Wiele nie-szczęść jest w Polsce, że prawa są wydane, ale nie obowiązują. (...) Tymczasem prawnicy mają kompleks niższości wobec techniki, nie rozumieją, że ona bez prawa niewiele znaczy”.

Profesor Grzegorz Leopold Seidler zmarł 28 grudnia 2004 roku.

Andrzej Zdunek

Pełen pasji żywot Profesora Seidlera (1913-2004). Państwo i prawo - uniwersytet - Rotary, „Ziemia Lubelska” 2005, nr 1 (25), s. 18-19.

Dom Kultury
Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

Lubelski Klub Rotariański
(Rotary Club Lublin)

serdecznie zapraszają na koncert
i literacko-muzyczny wieczór wspomnień

II Imieniny Profesora Grzegorza Leopolda Seidlera

w setną rocznicę urodzin
(1913 - 2004)

W programie głos zabiorą:

red. Izabella Włazłowska - autorka książki o Profesorze

Jan Wojciech Krzyszczak - aktor Teatru im. Juliusza Osterwy i dyrektor Teatru Kameralnego w Lublinie
oraz **prof. Roman Tokarczyk** - student i współpracownik Profesora na Wydziale Prawa UMCS,
znawca historii doktryn polityczno-prawnych, autor wielu publikacji książkowych na ten temat

W części artystycznej wystąpią: **Sebastian Kozub** - wiolonczela,
Natalia Kozub - skrzypce i **Agnieszka Schulz-Brzyska** - fortepian

Koncert i spotkanie odbędą się
w piątek 15 listopada 2013 r. o godz. 18.00
w sali widowiskowej Domu Kultury LSM
w Lublinie, ul. K. Wallenroda 4a, tel. 81 743 48 29
www.domkulturylsm.pl
Wstęp wolny